

МОСКВА. Кыһыл болуоссат. В. Н. Ленин мавзолей. В. Егоров фотота. ССТА фотохрониката.

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОННААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭЭННЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чувашского областного Комитета КПСС и областного Совета депутатов
трудящихся Ижевской АССР

1931 сыл алтынны
15 күнүттөн тахсар

№ 9 (4123)

1972 йыл Тохсунньу 20 күнү
ЧЗППИЗР

Сыйына
2 харчы

ПЯТИЛЕТКАНЫ — БОЛДЬОБУН ИННИНЭ

ПЯТИЛЕТКА КИРБИИЛЭРИН ЫЛАРГА

КУОТАЛАҔЫ ТӨЛӨНҮН СИРИЭДИТЭБИТ

Субуруускай аатынан совхоз Сугулааннааҕы саһылы итэр ферматын коллективын социалистической эбэхээтэлиститэ

СССР XXIV съездин уураахтарынан өрө күүрдүлэн, тохсус пятилетка былаанын уонна 1972 с. соруудахтарын чычэстээхтик толорорго, Алексеевский оройуонун «Тад-

та» совхозун бачымын сыйыон, социалистической эбэхээтэлиститэ ылынабыт:

1. Пятилетка сылларыгар ийиһик сүрүн көрдөрүүлэри ситиһэргэ:

Ыллар	Былаан			Эбэхээтэлиститэ			
	Сүрүн ийи саһыл ахсаана	Саһыл өбөтүн ылы	Киһир дохуот тый. солк.	Сүрүн ийи саһыл ахсаана	Саһыл өбөтүн ылы	Киһир дохуот тый. солк.	Бир саһыл тиригити сыаната солк.
		Бир ийиттэн	Барыта		Бир ийиттэн	Барыта	
1971	210	2.9	61.0	210	2.8	58.1	92.0
1972	210	3.0	63.0	210	3.2	67.2	95.0
1973	210	3.0	63.0	230	3.3	70.9	97.0
1974	210	3.0	63.0	230	3.4	73.2	100.0
1975	210	3.0	63.0	210	3.4	73.2	100.0
Барыта	210	3.0	313.0	210	3.2	357.6	97.0

Онон, пятилетка устатыгар былааны таһынан 446 саһыл өбөтүн ылыахпыт. Бир ийи саһылтан ордуну ылыны үрөтөн, саһыл тиригитин хаачыстыбатын тупсаран, ийини государствога туттарып былаанын 20.4 тыһыынча солкубайынан аһыраахпыт. 1972 сыл түмүгүнөн, ийиттэ хаһар саһыл ахсаанын 300-кэ, ол ийисер ийи саһылы 230 төбөгө тирдирэхпит.

2. Ферма материальной базатын кычкытыгы уонна тупсарыгы ийини үлэни механизациялааһымыс:

1972 сылга үлэһиттэр олорор үс квартиралаах уопсай дьиэ тутуутун ситэрэргэ; саһыл аһын харайар 50 тонна кээмэйдөөх ийини подвалы тутарга; куукунаны кычкытэргэ; муостатын бетоннуурга, онно КВ-200 марналаах котелу ордорго; кочтодробилканы, кормомешаланы үлэстэргэ; саһыл аһылытын бөлөмчөһүн үлэлэрин механизациялыырга.

1973 сылга саһыл турар тутууларын, килинчэлэрин стандартнай гына толору ситэрэн оңорорго; саһыл тиригитин таһаарыны механизациялыырга, онно аһаарлаах дьэни тутарга; саһыл аһылытын подвалтан куукунага, куукунаттан килинчэлэргэ дьэри таһарга подвесной суолу эбэтэр рельсэни тардарга.

3. Экономический көрдөрүүлэргэ:

Ааспыт өттүгэр нөһөттөөх салаанан аһыраабыт саһыл ийитини хаһаайыстыбата бийлыгыттан ылатта рентабельнай буоларын ситиһэргэ: 1973 сылга 7000 солк., 1974 сылга 12000 солк., 1975 сылга 16000 солк. — үс сылга барыта 35000 солкубай суумалаах барым ыларга.

Көмчүлээһини күүһүрдөн, барыта бары иччэлээх буолан, учуоту-оттуотунан тупсаран, 1972 сылтан отделение ийини адеменнэринэн, оттон 1973 сылтан туһуна толору хаһаайыстыбанын ахсаанын кычкытэргэ; билигин сага тэрлээн эрэр племенной ялронны кычкытэргэ, пятилетка бүтүүтүгэр—1975 сылга—ферманы толору племенной оңорорго.

Үлэ көрдөрүүтүн бир ийи саһыл өрөк-түһүн тус-туһунан учуоттуурга; материальной көрүлээһини күүһүрдөр ийиттэн үлэ сүрүн уонна общ. толобураарын оңоруулаах бородууксууланан, государствога аһыраабыт саһыл тиригити сууматыттан эрэ тутулуутаах гына олохтуурга.

Бийлыгы дьыл сыйыттан саһалаан, саһылларга аһаан, күөх үүнээһини үүнэр-тирихтэ, ийини сэттини сыл ахсын тутуохтут.

4. Үлэһиттэри ой-санаа өттүнөн ийиттэ:

Пятилетка устатыгар I—II кылаастаах «Мастер—зеновод» дьин ааты үс кийиттэн ийиттэ суох үлэһиттэргэ ийитэргэ; ферма коллективын бары чилиннэргэ ийи саһыл эконоическай үөрэни бүтүрүлүт; «Бир ийи барыбыт, туһугар, барыбыт бир ийи туһугар» дьин дьинини салайтаран, коммунистическай үлэ коллектив аатын ылар ийи оңуруохтут.

5. Ферма бытархай тутууларын, механизациялааһын килинчэлэрин уонна оромун үлэлэрин ыһытыга ийи-үс пенсионерлары тардыахпыт уонна коллектив бэйэтин күүһүн оңоруохтут.

Бу ыһыкты социалистическай эбэхээтэлиститэбитини чычэстээхтик толорор ийиттэн коллектив хас бийрини чилинэ сыл ахсын чопчу эбэхээтэлиститэ ылынан үлэһиттэ: бийыл олунньу манынны күнүттөн ылатта быһаар-дыһаар ыбарынан, ол сүһүнүн үлэһиттэ.

Ийинистэри бөлөттөн туран, СССР уонна Саха АССР тэрлэлбиттэргэ үлэ аһаардаах юбилейдарын көрсө уонна сага пятилетка соруудахтарын бигэтин толорорго тэтиһилибит социалистическайды куоталааһыга көхтөөх ийиттэни ылабыт.

М. ИВАНОВ—ферма сибирисскай.
А. ВОГИМОВА, М. ВИНЮКОВА,
Е. ГОГОЛЕВА, М. НЕУСТРОЕВА, М. ОХЛОПКОВА—саһыл көрөччүлэр,
Д. ПОПОВ, Н. ПОПОВА, повардыр,
М. ИВАНОВА—пушной техник.

БАСТААН ИЙЭЛЭР

Колхоз Ачматааҕы учуоттаах бородууксуу көрөччүлэр кыстык кэмигэр ыһыкты эбэхээтэлиститэбитини бигэтин толорор кыахтаахтарын көрдөрүлөр. Куоталааҕы бастаах кычкытыгар Александр Гаврильевна Фомина ийэр. Ийини бүүбүйдир 50 бородууксуулаах чопчу ахсын ортотунан 551-дин грамм ыһааһыннарыгар ыһааһын.

Бастын сүүсүтүт ийини Марина Беграфова 47 бородууксуу тутуута. Онтуналаа сууккада 448-тык грамм улааталлар. Оттон Петр Степанович Сефронюк көрөр 51 бородууксуу бир хонукна эбиллэнтэ 449 граммга тэһнэстэ.

А. СИВЦЕВ.

ТӨНҮҮ ҮЛЭНИТ

Үлэ дьэни билиэхтэриттан колхоз хоһуун дьэно дэһит, колхозтарын кытта тэһнэ үүмүт, улааппыт, сэрин сүт мар сылларыгар кытаахтаахтарын эт түөстөрүнөн солообут дьэнонору ханна бабарар көрсөххэ сеп. Ийилэр билигин оҕоннор дөтөр саастарыгар чугаһаабыттары да ийин, ханнны да үлэттэн туора хаампат дьэно дьэһэтин.

Бир оннук чөрдөөх ийилээх колхозтаах хоодуотунан Эридик Эристин аатынан колхоз чилинэ Петр Петрович буолар. Ийин ахсын ыраах айаһыга турунара, атынан таһаарга таһара. Саһыны көлө охсорууна күөх быһааны хосторо. Мас-от бэлэмэр, ол

таһымыгар үлэһиттэ Петр Петрович ийини сылларга бостуугунан үлэһит. Ийилэрэ сыл ийин буолан 360 сүүһүнү маһаа бытара. Барыларын үтүтэ уойуулааһынан тутарбытара. Бу саһыл 416 төбө су баһары үһө буолан, ээһиһин көрбүттэргэ. Онтуналааһын хас биринитин сууккааһы эбиллэнтэ 810 граммга тэһнэһитэ.

Коммунистическай үлэ ударнига Петроз П. П. быһыл кыһыа күндү түүлэргэ сонордосто. Кыһылаах хотуулаах үлэһит Саха АССР 50 сылын чычкытэргэ көрө көрдөрүүтү ситиһэн тийэр баһалаах.

ВИИГИ ОБЩ. КОРР.

ДЕПУТАТ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРЫГАР

Эридик Эристин аатынан колхоз ийи бөһүлөгөр, Дьирингэ, сельскай культура дьэһиттэр үгүс ийи мүйүһүнэ. Бэйэтин быһбардааччыларыгар Саха АССР Верховнай Советын депутата, колхоз бырабылманнатын председатели Филлипов Р. А. депутаткай үлэтин туһунан отчуоттаата.

Таб. Филлипов Р. А. Саха АССР Верховнай Советын ийини сессиятын үлэтин туһунан уонна республика оройуонна, колхозка 1971 сыл түмүктэрин уонна тохсус пятилетка сорууларын туһунан ийини көрөтэ.

Көпсөһүнэ сэттэ ийи тэһэттэ. Ийилэр депутат Филлипов Р. А. быһбардааччылар биэрбит наһаастарын таһаарыа колхоз госу-

дарственной былааннарын толоруутугар үгүс тэһиэр үлэни ыһыкты бөлөттөөхтөр. Ийини тэһинэн Дьирингэ детдом дьэһитин тутуу, сир оңоруутун ийини ыһыкты күүрдүн кэскиллээх бопуу руостарга этилэри оңордулар.

Депутат Р. А. Филлипов Хадаарга, Хадааһыкка, Чыырга, Мэдьэһингэ эмнэ оңуоттаата. Онно быһбардааччылар кэскиллээх бопууһу тарта үгүс этилэри ыһаардылар.

Таб. Филлипов Р. А. СССР уонна Саха АССР үлэ аһаардаах юбилейдарын үлэһит ситиһиллэринэн көрсө ийини күргүөһүнээх үлэһиттэр наһаастарын быһбардааччылары ыһаарды.

Н. ФЕДОРОВ.

ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара таб. П. И. Уаров дакылааттытан

ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара таб. П. И. Уаров дакылдатыткан

Советскай секуннаһы.
общественнай олох нормала-
рын тосту-туора кэбээтчилэ-
ри, буруйу онгоруоччулары
утары эйэлэһиниэтиэ суохтуу
охсуһар соруктаахпыт. Аас-
пыт сыллаахха ордуи Кали-
нин аатынан колхоз ыччатта-
ра бэрээдэги кэһини үгүс тү-
бэлтэлэрин таһаарбыттара.
Үс комсомолец арыгылаан
баран бэрээдэги куруубайдыл
кэһэн комсомол кэһээттигэр
таһаарылларга тийиэ кытаа-
нах сэмэбэ тардыллыбыттара.
Ииннигини комсомольскай
тэриэтээр общественнай бэ-
рээдэги кэһини хас биридии
түбэлтэтигэр сөптөөх сыһа-
былы биэрэр, нитэр-өбдөтөр
үлэ таһымын үрдүтөр, өсүү-
лаларга нитэр үлэбэ бөөр
бодон итэһэстэри туоратын-
га оһуобай болломтолорун
уурар, иинниги ырытыһа
соруктаахтар. Садастарын си-
тэ илин өбөлөрү кытты
биридиллээн чопчу үлэниэх
хэ, иинни үлэ сага тупсабы
(Бүтүтүмү 3 стр. көр.)

ТАБ. П. И. УАРОВ ДАКЫЛААТЫТТАН

Формаларын кизиник туна-

ЫЧЧАТ—
ИЗВОДСТВО
БЫЛААРАР КУУС
Государственной быланна-
ры снтинилээхтик толорууга
производство араас салаала-
рыгар биниги ыччатта, быт
айымнылаахтын үлэлчилээр.
Агардас ааспыт 1971 жылга
таа хааайыстыбатын араас
салааларыгар 1500-төн тахса
уолаттар уонна кыргыттар,
ол ичигэр 980 комсомол-
тар үлэлээбиттэрэ. Оройуон-
на 14 ыччат-комсомольскай
фермалар бааллар. 1971 жыл
түмүгүнөн, үтү валовой ы-
мын былаанын 117,3 быры.
Ыман толорбут, биир фураж-
най ынахтан 1673 кг үтү
ыабыт «Сардага» (старшай
ыаньыксыт Пестерева А.И.)
фермата эрэлдээхтик бастаа-
та, 1970 жыл кытта төг-
нөтөхкө, 1971 жылга биир
фуражнай ынахтан үтү ы-
мын таһымын Кыстык-Кугда,
Аартык, Төрүт, Сардана, Бо-
домо, Сарыал фермалара
120—250 кг тийэ үрдэтти-
лэр. Оттон ити көмгө, биир
ынахха тиксиргэн. Эрлик
Эристин аатынан колхоз
«Комсомол 50 сылын ааты-
нан» фермата 480 кг таһы-
ны түһөрдө. Совхозтан
«Тайга Төрдө», «Силистэх»
фермалара былырын была-
рыттан мөлтөхтүк үлэлээт-
лэр. Биир фуражнай ынах-
тан 1500—2176 кг тийэ
үтү ыабыт эдэр ыаньык-
сыттар ахсааннара уолунап
аарыллар.
Түмүктөр тугу кэспиллэ-
рий? Ааспыт жыл түмүгүнөн,
ыччат фермалара, биир фу-
ражнай ынахтан ортотунан,
1970 кг үтү ыатылар. Ити-
нэн XXIV комсомольскай
конференция 1450 кг үтү
ырга дин ылыммыт уураа-
да туолбата. Ордук совхоз
комсомольскай фермаларын
коллективтара мөлтөхтүк үлэ-
лээтилэр. Биз фермалартан
совхоз Кэскил фермата
эрэ-былаанын толордо.
Итиктөн көстөрүнөн, эдэр
ыаньыксыттар улаука үтү
иһин дьаныһан үлэлээбитилэр.
Үтүс фермаларга үлэ тэрээ-
һинэ, усулуобуйата мөлтөх.
Эбиги аһылык ситэ бөлүм-
мөт, бастын ыаньыксыттар
опытара кизиник туһаны-
лыбат. зооветеринарлар
үлэлээбэттэр. фермалар,
биирдинлээн ыаньыксыттар
инки ардыларыгар социали-
стическайдым куоталаһы

уота-күөһэ суох тэриллэр.
Ииникитин комсомольскай тэ-
риллэлэр общественной сүө-
һүттөн ылымлар бордунуу-
һаны үрдэттигэ, былааннаах
соруудахтары толорууга ах-
саабат кыһамчыларын уурап
эбээһинэстээхтэр.
Комсомолдоттар, ыччаттар
ыччат сүөһүнү көрүүгө ылар
ирээтэрэ улахан. Ол эрэри
ыччат сүөһү суукхатааһын
эбилленте намыһах. Куһаран
көрүүнүсүн, үлэс үрдүк эл-
пүтүннө суох буолуу түмү-
гү, бороондор маассабыллы
елүүлэрэ таһаарыллар. оро-
йуон экономикалары улахан
охсуу оһоһулар. Бу болпу-
руоһунан комсомольскай тэ-
риллэлэр аһаан-миннэн үлэ-
лээтээхтэр.
Ааспыт айын 34 ыччат-
комсомольскай ээнолор
13500 тонна оту бөлүмнээт-
илэр. Үтүс ээнолор былаан-
нарын толорботулар. Оттоо-
һунга улахан нөмөнү үрө-
нээччилэр ээнолора оһор-
буттары бэлитээбэт буо-
луохха табыллыбат. Ото-
руот аһын, ханьыстаны
үүннээрнээт оһуола-интернат,
Амма, Диринг орто оһуола-
лары коллективтара биллэр
комону оһордулар. Ииникитин
бу салаага комсомоль-
скай шефтинини олохтуур
ордук табыгастаах.
Республика үрдүнэн тэни-
бит «Ыччат—пятилетка»
диэн девизтээх көрөһөһү-
лээх хамсааһынга биниги
оройуонтан 1970—71 үрөх
сылыгар профтехучилище-
ларга 70 ыччат үөрөххө ыы-
тыллыгыта. Оттон 1971 жыл-
лаахха ити сыһыппара 32 эр
төгһөспүтэ улахан итэбэс бы-
һытыһан сыаналаһахтаах
Механизаторскай кадрдар
ырааһынан тийибэттэр. Бу
эһиз оһуобай комсомольскай
болвомтону эрэһэр бонгуруос
Ааспыт нэмиз БВСЛКС
райкома да, комсомольскай
тэриллэлэр да хаатчыһы
эйгэттэр үлэллэр ыччаттар
үлэлэринэн ситэ суохтук
дырыктаһылар. Бу итэбэһин
буһатыннаахтык туоратыахха.
Тутуу тэриллэлэригэр элбөх
ахсааннаах ыччаттары ык-
тыахха, охсуулаах комсо-
мольскай тутуулары биллэ-
р-н, бастааһынай үлэллэр
ыччат биригээдэлэрин тэри-
лээххэ.
Дахылаатчыт үрөнөччи-
лэр производственной бири-
гээдэлэрин үлэлэрин сэл-

гым тупсары, албан аат-
таах ага көдүөһэ эдэр ыч-
чанга бэйэтин баай опытын,
билитин көрүүтүн, мааста-
рыстыбатын бээрнэттэр, ыч-
чаты үлэ үтүс үгэстэригэр
интигэ бу хамсааһын сүөһү-
батын уонна инниги нэспилин
туһунан, биир итэбэһтэр
инки ардыларыгар мааста-
рыстыба конкурстарын тэри-
лээтэр производствонун эрө, то-
тоһуу биир тоһуу форматын
быһаатыһан сыаналаан,
кизиник туһанар туһунан
снтиник көрөһүт.
«ПЯТИЛЕТКА» ЭДЭРДЭР
үлэлэрин маастарыстыбала-
рын уонна саһаны көрдөһ
булууларын» диэн совет-
скай ыччат патристическай
хамсааһынныгар кизиник
иһитан туһан, социалистичес-
кай куоталаһыһын саһа со-
руктар таһымнарыгар сеп
түбэһиннэрэн, тэригэрэ бы-
лааннаах үлэни ыктыахха.
ОСКУЛАТААҔЫ
ПИОНЕРСКАЙ,
КОМСОМОЛЬСКАЙ
ТЭРИЛТЭЛЭРИ САЛАҔЫ
Комсомол райкома оһуо-
латааһы комсомольскай пи-
онерскай тэриллэлэри кытта
төһө былааннаахтык, нэ-
кэллээхтик үлэллэртөн хас
биирдин комсомолдот инниги
айымнылаах үлэс, обще-
ственной-политической оһо-
хотууһун таһыма улахан
тутулуһаах. Диринг, Амма,
Хатылы, Мугудай орто о-
скуолаларын комсомольскай
тэриллэлэр үлэлэрин баста-
а тупсардылар. Ленинскай
зачеттары 2400 үрөнөччи-
лэр тэрээһиннээхтик туттар-
дылар. Араас ис хоһоондох
көрсүһүүлэр, бичээрдэр, де-
чинскай уруоктар, албан аат
уруоктара ыктылыһылар.
Оскуолаларга үрөнөччилэр
политкуруһуоктарга кизиник
табыллан үрөнөллэр. Оһуо-
латааһы комсомольскай тэ-
риллэлэр пионерскай тэри-
лэлэри салаһыһыларын таһы-
ма бастаах үрдээтэ. Ити үр-
өнөччилэр үрөһи биллэлэ-
рин үрдэтигэ биллэр сабы-
дылы оһорор. Сүрүн сорук
—үрөх билитин хаачысты-
батын үрдэтин. Хатылы орто
оһуолатын коллективын үр-
өх билитин хаачыстыбатын
үрдэтигэ туһаайан ылыммыт
ыһгырыһын олоххо киллэ-
рингэ чопчу былааннаах үлэ
ыктылыһахтаах. Кылаастары-
нан тэриллэбит комсомоль-

скай бөлөхтөр үлэлэрин сал-
гым тупсарыахха.
Оһуобай болвомто пионер-
скай дружиналар үлэлэрин
салгы тупсарыһа үрүл-
дуохтаах. Хас биирдин дру-
жина пионерскай тэрилтэ 50
сылыгар уонна Саха АССР
юбилейыгар аһаан чопчу эбэ-
һээтэллээхтэ үлэллэр со-
руктаах.
Оройуон общественной
тэриллэлэр, бастаан туһан,
комсомольскай тэриллэлэр
үрөнөччилэр сайынты сн-
тиһаһыларын тэриһи бонпу-
руоһунан эрдэгэн былаан-
наахтык дырыктаһахтаах-
тар. Маһыһа оһуобай бол-
вомтону үрөнөччилэр об-
щественнай-туһалаах үлэни
хабыллыһылар уурап
иһадалаах. Пионерскай ла-
бырдар, эһекүрүһүлэр, по-
хоттар, туристар оройуон-
нааһы слеттара, үрөнөччи-
лэр сайынты снтарһадала-
ра—үрөнөччилэр көрдөһ
снһыһаһыларын туһулгөдө-
рө. Маһна—инчилэр
коллективнэн тыһыһыгар и-
тиллэр сндрэрэ. Улахан бол-
вомтону араас саастаах оһо-
лор этэрээтэри тэриһингэ
ууруоһа.
ИС-СОЮЗНАЙ
ТЭРИНЭР ҮЛЭ
Комсомольскай тэриллэлэр
оркулаларын салгы үрдэтин,
туох-ханьык иннигэ, ис-со-
юзнай, тэриһэр үлэни таба
туруорууттан улахан туту-
луктаах. Ааспыт өттүгэр үлэ-
лэр ыччаттан комсомолга
үүннэри аарыһа этэ. Ини-
китин бу итэбэһин туораты-
та былааннаахтык үлэллээххэ.
1970 жыллаахха совхоз, Ка-
линин аатынан колхоз комсо-
мольскай тэриллэлэр ычча-
ты комсомолга үүннэригэ
мөлтөхтүк үлэлээбиттэрэ.
Оттон Эрилик Эристин,
Карл Маркс ааттарынан
колхозтартан Э-лиг, Ленин
аатынан колхозтан 1 эр ыч-
чат комсомолга киирбиттэрэ.
Сыл устата 23 производ-
ственной комсомольскай тэ-
риллэлэртөн 17 тэрилтэ
биир да иннигэ бэйэ-
лэрин нэкилэрин хаһаһа-
таһтара. Ааспыт жылга да
балаһыһыһа тупсубатаһа.
Сыл устата 27 үлэллэр ыч-
чат комсомолга киирбиттэрэ.
Райсоюз, сибээс уездын, ти-
пография, райбольница, Ди-

ринг, Мугудай, Чурапчы орто
оскуолаларын учууталларын
комсомольскай тэриллэлэрэ
инни снл устата биир да ыч-
чаты комсомолга үүннэригэ
тиллэр. Ленин, Карл Маркс
ааттарынан колхозтар, олох-
дулаах комбинатын комсо-
мольскай тэриллэлэригэр
хартыһа эһиэ итиннигэ. Ка-
лор өттүгэр ыччаттары кытта
биирдинлээн үлэни тупса-
рыахха.
Отчуоттуур көмгэ 27 бас-
тыг комсомолдоттар партия
чилиһингэр кандидаттарынан
уонна чилиһиннэрэн киирдэ-
лэр. Ити да аарыһах.
Отчуоттуур-быһаардыһар
муньахтар кизинилэригэр
сорох тэриллэлэр үлэлэрэ
биллэ снргөһснбэтэ. Комсо-
мольскай тэриллэлэр секре-
тардара үтүсүн уларыһа-тэ-
лэриһэ тураллар.
Сүрүн болвомтону үлэни
былааннаһыһыта, комсомоль-
скай муньахтар ортолаларын
үрдэтигэ, кадрдары үрө-
һтигэ, комсомольскай груп-
палар үлэлэрин тупсарыһа,
комсомолдоттар чопчу сору-
даһтары чуолкайдык толө-
тууларыгар, ылымлар уу-
раахтары халбаһаһаһына
толорууга ууруоһа.
Үлэ саһа формаларын тут-
тууга кыһамнылаахтык сы-
һыһаһыһахха. Ыччат итэ-
риһин, көрдөһүлүн таба
учуоттуоһа, кини инниги-
тиһатын, сатабыһын, дыбу-
рун толору туһаныахха.
Дахылаатчыт түмүгэр ком-
сомольскай проктор үлэ-
тин салгы тупсарыһа,
БВСЛКС райкомун уонна
бюротун үлэтин далаһыһын
көтөһүн, Устааһ көрдөһүлэ-
рин булгучулаахтык туту-
һуу, райкомол бюротун уу-
раахтары толорууга эһиэ-
тинэстээхтик сыһыһаһыһы,
тэриһэр үлэ стаһын тупса-
рыһы, комсомольскай тэрилтэ
секретардарыттан, активис-
тардан септөөх ирдэбили, кон-
туруоту олохтоһун, обще-
ственной тэриллэлэри кытта
маса сибээһин тутуһан үлэ-
лээһин, райкомол аппаратын
үлэллэригэр бастааһыһынай-
дык үлэлэтин, комсомолга
партиянай салаатаным күү-
һүрдүү болпуруостарыгар
иннигик тохтоото.
Оройуон комсомольскай
активын сүрүн соруга—
ССКП XXIV съездин уураах-
тары олоххо киллэрингэ
эдэр ыччаттар эрчимнэрин,
бары сатаһыһыһы түмүү.

СНИМКА: конференция
учоттаах гражданнын. Ага
ахтарыһы С. Д. Федорцовы
П. ПОПОВ фотот.

ТАБ. П. И. УАРОВ ДАКЫЛААТЫН ДЬУУЛЛЭНИ

Оройуоннааһы XXV ком-
сомольскай конференция
согоһуллубут дахылааттары
дьууһуһунгэ делегаттар
көхтөөхтүк кытыһылар.
Көһөһингэ бастаһыһан
тыһы млыат Субурууһунай
аатынан совхоз комсомоль-
скай комитетын секретара
Мария Кронникова бэйэтигэ
этинигэ ис-союзнай үлэни
тупсарыһа аһаата.
— Ис-союзнай үлэни би-
лиһи да кыһаһыһыт. Ити
уопсай комсомольскай үлэбит
саһамай төрүтэ, ол да инни
үлэбит үтүс итэһтэрдээх.

Аһын сүһүөх комсомольскай
тэриллэлэрэ секретардары
сылыһа аһын уларыһы сн-
һа практика олохсубуу
эрэр. Секретардар үлэлэрин
кыратын ыарыһата түстү-
лэр да, уурайа оһоһоһу ду-
луһаллар. Оһуоһа бийи-
комитеттар өттүбүтүгэн
ардыгар мөлтөөн биэрэбит.
Кинилэргэ эһиэтиннэһи үр-
дэтиһа баһара. Ким эрэ аһа-
һыһыһан буолбакка, бүтүн
тэрилтэ комсомолдоттарынан
секретардарынан быһаар-
даммыттарга эбээт.
Халһыһа аатынан колхоз-

тан делегат, болуотунуһун
Андрей Варламов этэ: «85
чилиһиннээх комсомольскай
тэрилтэ—колхозка хачым»
тоһуу күөс. Үлэ ыараһан,
эһиэтиһах учаастактарыгар
комсомолдоттар сыдыһаллар».
Оттон салгы араатар ис-
союзнай, тэриһэр үлэс тох-
туур. Комсомольскай үлэ
өсөс уоттаахтык-күөстээхтик
бармаһын, комитетка сүбөһэ-
һэн, бары активнаһыдык үлэ-
лээһин сүөһа аһахтыһар. Үтүс
аһын сүһүөх тэриллэлэр
чопчу былаанга суох үлэ-

(Бүтүүтэ. Иинин 3 стр. нөр).

линдлэр. Сонгоа дуух ыгча-
ты кытта үлэбит мэлтэсүн
түмүгүр, ыгчаг бэрээдэги
кэнэбэтэ салгыы тахсар уон-
на комсомоллолор кэнэбэт
эниэ хайаабаат. Онон куу-
лут кыайан түмүлүбэт. Об-
щественнай бэрээдэги кэли-
ни утары, тиздиллибит со-
рудах туолуутун иһин охсу-
һууну кууһурдэргэ комсо-
моллонай операциянай груп-
палары үлэлэтэри уонна
КП-ны туһанары анал сати-
рическай хайматы таһаа-
рыһыны, онуоха фотсан эмэ-
лэһини да, хайбааныны да
оперору таб. Бааһамаев наа-
далааһынны баарар.

Арыс кылаастаах оркуо-
лалары бүтөрөөччилэри ба-
рыларын көмөсөөлгө ыла-
рдын, — диэтэ Карл Маркс
актынан молхостан делегат
Андрей Катанишев, — бу үөрө-
пөөччилэри общественнай
олоххо тардары сөргө, кини-
лэр үрдүн өйдөөх-санаалаах,
олоххо активнай буола
улаатымыларыгар үтүгээдик
сэбыдылалыах этэ. Адыс
эдэр сааһыттан обществен-
най үлөдө тардыллыбыт ки-
ни активнай, инициатива-
лаах буола ийитиллэр. Ити
үтүө хаачыстыба кинини
олорун былаһын тухары
аппыстаһарын хас бириэни
эдэр ытчат өйдөөн каада.
Хас иһиндик ахсын ол
сөргө-дойдута улахан үтүө-
дөх дьоннор олорон ааспы-
тара устун олороллор. Ол
дьону ыткытылаах, ийитилэр
олукторун, үлэлэрин үөрө-
түлүккэ Итинэн ытчатм ба-
тыс төрөбүт сиргитэр-уотугар
партинотическай өйгө-санаада
ииттөөххө сөп.

30-с сыйлар бир актив
тай номсомолкалара В. Н.
Дьячковская трибунага тах-
сыстын делегаттар итинти
ирөөдөр.

— Ычнат хаан баатар үлэ-
х-хамнаса сүүрн бэлхээр
күүс этэ уонна оонук да-
аы. Ол эрээри бүгүн сорох
комсомольскай тэрилтэлэр
үлэлэрэ биллэр мөлтөх. Тоёо
Ардас нуньбахтарга бэртээ-
хэй уурзахтар ылылалаллар.
Ол уурзахтар уонна бири-
дүүлээн комсомолскайтарга бэ-
рилдибит сорудахтар туолуу-
ларып контуруоллааһын, мин
тансабар, мөлтөх. Кэлин
измиз дьонго сирэй аппи-
нэс олус наптаата, мин-
дэртэн ирдэбил эмиэ мөлтө-
тө. Ыччанна бастаан үлэбэ
тахсыбыт күнүттэн ылата ки-
ни эпперитинэһин туһунан
өйдөтүөххэ. 20—30-с жыл-
ларга бэрилдибит сорудах
хайаан да толоруллара. Ити
үлэбэ улахан нөмөлөөбө. Ком-
сомолга эдэрдэр үөрэнэ, ой-
санаа өттүнэн иитиллэ мин-
рэллэр. Дьэ оччотугар, со-
рудахтамыт дьыаланы то-
лордуннар уонна толоро үө-
рөппиннэр. Оччоҕо эрэ обще-
твеннай үлэ, бүтүн коллэк-
тив, тэрилтэ иһин ыалдьар,
отсуһар, бэриһинилээх суола
иитиллэн тахсыахтара.

Конференцияра эмне ичин-
лик саназам 40-с сылларга
бир активнай комсомолсу
В. С. Дычковская этте.

—Ыарахан кэмгэ үөһээн,
үлэһэн брийги ханык баҕа-
тар үлэни сүр толоругас эти-
бит. Апы бэл сонньууга-көр-
гө ыттарган сорох ыччат
аккайстанар чахчытын көр-
сүлөр. Ол эрээри үлээ ба-

Ба дүнн шыра, ону сөргө са-
табып, д-окур усунна билин
наада. Оттон билини 10
кылаас кенинттен произдо-
стуба үлүдүн тахсар оворор
элбөх ырахаңы көрсөдтөр.
Онон киничиги оскуолаларга
зооветеринарнай, техниче-
скэй билини, агрономиче-
кай ыраабылалары, механи-
запаны биленинирер наа-
да буюсу.

—Билгийн нчхат спортив
таршынхыг, дээрххыг
багата улах. Ол эрээр
утумнаах эриндлинх
нашхыг, —дигн сагалдыр
бэйзтн эгиттн Субу-
руусхай датын сохор
филон Иван Харламын.

—Калин сэтгэлдээ спортод орохыг дэмжсэн. Хамгийн эхнийх нь хөдөлмөрийн хөдөлгөөн байсан. Энэ үйлдлийг хамгийн эхнийх нь хөдөлмөрийн хөдөлгөөн байсан. Энэ үйлдлийг хамгийн эхнийх нь хөдөлмөрийн хөдөлгөөн байсан.

СНИМОККА: Субуруускай аатынан совхоз комсомольскай тэрилтэтигэн делегаттар (хаҕастан ула днэки) механизатор Дмитрий Ефремов, совхоз комсомольскай тэрилтэтин комитетын секретара Мария Крошеникова уонна Болто, которуу маҕнайгы сүбүүх комсомольскай тэрилтэ секретара Илья Слепцов.

нан аазар уонка сылга бири-
дэ ытыллар бу мероприятие
маннык тохтууга физкульту-
ра уонна спорт, ордук ыыр-
гыттар, дыахтаалар ортолору-
гар, сайдыытыгар куһаанын-
нык сабыдыалыан сөбүл са-
натар.

Трибунада — ыялдьыт. ЫБСЛКС Аиматаабы райкомун бастакы секретара Егор Захаров тахса уонна Аммаройуонун комсомолстарын бүтүгүтү үлэлэрин хайыстарын сийилин көрсөтөр. Кини ыччаты үлөбө нитин сүрүн соруун; ыччат-комсомолскай коллективтар ударнай куус буолар анааллаахтарын ордук төһөкөдөөн бэлэстип. Түмүтөр таб. Захаров билигин оройуонмут комсомолстарын уонна ыччаттарын социалистическай куоталаһымыга ыгы. пар.

Итннэтэн атын тьл эшпн
делегаттар ыччаты, ордук үө-
рөнээччилэрэ, комсомолга
ылыы судургутуйбутун ыһан
туран, итннэтнн хас Өмүр-
днн комсомолга кннрээччннн
кытта итнн-өйдөтүү үлэни
мытар наадалаарын бэлнтээ-
тилэр. Ордук үөрөнээччилэр
ортолорутар улахан сабыдыа-
лы өнгөрүөхтөөх өсүөлалар-
даагы учууталлар, комсомоль-
скай тарылталар уота-күөбэ
суох үлэнииллэрин, партий-
най тарылтэ күлүтөр сыһал-
ларын, произодствова үлэни
тахсыбыт өбөлгөрү кытта күт-

түүнээх үлэ барбатын, кол-
хоз, совхоз унук участанта-
рыг үлэллир ычгат оло-
бунав, үлэтэнэи интэрнээр-
гээнн өссө да ситэтэ суо-
бун, ыраас олох ийни охсу-
бууну күүһүрдэр наадалаадын
тоһоһоһон ыйдылар.

Үлээн тунсарга инициативаах буолууну, алын сүлүөх комсомольскай тэрилтэлэр оруддларын үрдэтэргэ, үлэ оҕорон таһаарыта намыһа-бын, үлэлииргэ, оҕорорго усулуобуһа тэриллэннэ үлэ-бэ, олоххо эппиэттэнэни эр-бэрин, элбэни бигэрэ-бигэрэ, оҕоро-оҕоро эмнэ биэр эч-чону көрдөнүллүөх тустая-бын хас биирдин комсомо-лс, тэриятэ ойдуур кэмэ жалбнтин тыл эппит деле-гаттар санаттылар.

Конференция үлэтигэр
ЫВСЛКС обкомун секретара
Кляя Корякин, райсовет ис-
полкомун председателэ
Р. Р. Бурнашев уонна ССНП
райкомун бастагы секретара
И. П. Листиков кытыннылар
уонна тыл эittelэр.

Оройуоннаагы XXV конференция кыттылаахтара АХШ Вьетнамга санга агрессиялааһыннын сэмэлээн бырачыастыр суругу ВДГ Москуватаагы посольствотгар уонна ССКП НК-гар аадырыстаан биир санаанан ылыннылар.

С. ЭВЕРСТОВ.

Үлэйттэри интернациональнай иитии бэлпүүрөөстөрүгэр
аабыллар лөңциялэр, дакылааттар, бэсиздэлэр
ТЕМАТИКАЛАРА

Пролетарская интернационализм — революционный рабочий класс идеологически унитарна политикагы бытышат сорбото.

В. И. Ленин нациялар бэйелери бэйелере бынаарынар быраатарын тууунан унитар билгичи кэм.

Октябрьской революции уюна пролетар-
ская интернационализм.

ССРС гербалинга—ССКП дөңгөсөй на-
циональней болгондотун өргөйдөсүнэ.

В. Н. Лешинский додугаагы революционнай процесска национальн-богдолуулах хэмсэадын мизэстэти уонна оруотун түбүтүн.

ССРС порооттары довердоуулары — социализм улуукан ыкпалы.

Пролетарский интернационализм — СССР
нас политиканов терпеть.

Биттинги эпохада ССРС сүрүш интернациональ кыласта.

Национализм бары нэрүнгээрэ — буржуа-
зия идсийн оружигта.

Великодержавный социализм -- лозунг
характерный большевизма.

Социализм кыялымыздын көмүскөдөйүн-
дөн дойду бүтүүнүн коммунисттерин ин-
тернациональн ээстөрө.

Норуоттар Вьетнам геронческой норуотун кытта биир салааларымыз—интернационализм дыдалара көстүүтэ.

Норуоттар эйэ иһин уонна куттал суох
буолуутун иһин охсуһууларын гунанный
итигизэ интернациональнай не дьыгэ.

Сахл АССР тарлалыгтар В. Н. Ленин
оругла.

Саха АССР 50 сыла — партия ленинская
национальный политикамы өрөгүйдөөсүнэ.

Саха сириг социалистическайды улары-
тан тутууга норуоттар доҕордоһууларын
быһалпыллаах оргола.

Советский норвот-дьюнер сага социа-
листической общности.

ССКП — норуоттар интернациональды
догордоруулары илээччи.

ССКП райкомун пропагандаба уюнна
агитацияба отдела.

ТЫМНЫЫ САЛБАНЫА

Ый улахан агарыгар тымныы күннэр буоллутар. Аны хаалбыт азырах хонукка хайдах буолуохай диин ыйымтыга Якутскайдаагы күнү-дьылы бөлгө-лүр бюро маннык эппиэттир:

«Ыйдаагы прогноз табыллыбата. Ол күнгө уюна атын да эттистэргэ тахсыбыт уларыйымылартан сибээстөөх. Оное сылаа буюлдо дини ээрииллибит

ый тымныйдыта элбэх күү-
түллүбэтэх сүнсүгү үс-
кэттэ. Бүтэһин да деннада
тымныы күннэр буолуох-
тара. Олунньу бастакы де-
кадатын акара эмиз тым-
ныы буолара сабадала
нар. Ол эрэри ити бары-
та 50—60 ыыраадыс бу-
дуба дин буолбатах*.

М. КАРДАШЕВСКАЯ

PRODUCED BY H. D. CHAPMAN.

<u>БҢҢҢҢҢ ААДЫРЫСПЫТ:</u>	<u>НАШ АДРЕС:</u>	<u>ТЕЛЕФОННАРБЫТ:</u>	<u>ТЕЛЕФОНЫ:</u>	<u>Газета выходит по вторникам,</u>
Почтовый индекс 678700 Чурапчы с. ул. Мухоморова 12	Почтовый индекс 678700 с. Чурапчы ул. Карла Маркса 12	редактор—913-95, отделлар—914-95, уоисай—915-05	редактора—913-96, отделлы—914-95, эбҕайы—915-05.	четвергам а субботам та акутһом дьыһы.